МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри економіки
протокол № 1 від 31.08.2026 р.
Завідувач кафедри
_____ / Алла ОСІПОВА

ПОГОДЖЕНО
Гарант освітньої програми «Економіка»
_____ / Алла РЕВУЦЬКА
«31» 08 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

Предметна спеціальність (спеціалізація): С1.01 Економіка

Освітня програма: Економіка

Факультет: економіки, підприємництва та інформаційних технологій

Форма здобуття освіти: денна, заочна, дистанційна

Умань – 2026

Робоча програма освітнього компонента «Міжнародний бізнес» для здобувачів вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, освітньої програми «Економіка». – Умань: УНУ, 2026. – 24 с.

Розробник: Смолій Людмила Василівна, доцент кафедри економіки, кандидат економічних наук, доцент

Відомості про розгляд і затвердження наведено на титульній сторінці.

© Уманський національний університет, 2026
© Смолій Л. В., 2026

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показника	Денна форма	Заочна форма	Дистанційна форма
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язковий (ОК 9)	Обов'язковий (ОК 9)	Обов'язковий (ОК 9)
Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	Рік підготовки: 1	Рік підготовки: 1	Рік підготовки: 1
Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини; предметна спеціальність (спеціалізація): С1.01 Економіка	Семестр: 2	Семестр: 2	Семестр: 2
Освітня програма: Економіка	Лекції: 30 год.	Лекції: 10 год.	Лекції: 6 год.
Кількість кредитів ЄКТС – 5; загальна кількість годин – 150	Практичні / семінарські: 30 год.	Практичні / семінарські: 10 год.	Практичні / семінарські: 6 год.
Мова викладання: українська (теми 8 і 13 – англійською мовою)	Лабораторні: –	Лабораторні: –	Асинхронні заняття: 20 год.
Пререквізити: Ділова комунікація іноземною мовою; Економіка в умовах ризиків і невизначеності; Стратегія сталого розвитку	Самостійна робота: 90 год.	Самостійна робота: 130 год.	Самостійна робота: 118 год.
Постреквізити: Стратегічне управління економічним розвитком; Виробнича практика; Підготовка кваліфікаційної роботи	Індивідуальне завдання: –	Індивідуальне завдання: –	Індивідуальне завдання: –
	Вид контролю: екзамен	Вид контролю: екзамен	Вид контролю: екзамен

2. МЕТА, ПЕРЕДУМОВИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета освітнього компонента: розвиток здатності обґрунтовувати стратегічні та управлінські рішення щодо міжнародної діяльності суб'єктів господарювання в умовах невизначеності із застосуванням сучасного аналітичного інструментарію міжнародного бізнесу для розроблення сценаріїв і стратегій міжнародного розвитку підприємств, зокрема аграрного сектору.

Передумови: освітній компонент поглиблює результати навчання, набуті під час вивчення «Основ міжнародного бізнесу» на першому (бакалаврському) рівні. Здобувачі мають знати сутність, форми та суб'єктів міжнародного бізнесу, володіти базовими методами аналізу міжнародного середовища (PESTEL, OLI, GVC), розрахунку показників ефективності та оцінювання ризиків, а також використовувати відкриті бази даних міжнародної торгівлі й інвестицій. Бажаними є навички роботи з електронними таблицями та читання фахових текстів англійською мовою. Здобувачі без відповідної підготовки опрацьовують вступний модуль електронного курсу в Moodle.

Освітній компонент забезпечує формування спеціальних (фахових) компетентностей ОП: СК1, СК7, СК10.

Результати навчання освітнього компонента формулюються як здатність здобувача продемонструвати знання, уміння, навички, комунікацію, відповідальність і автономію після успішного завершення компонента.

Шифр ПРН ОП	**Результат навчання**	**Методи навчання**	**Методи / засоби оцінювання**
ПРН 9	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	Проблемна лекція; аналіз даних і джерел; ситуаційне моделювання; скоринг і сценарний аналіз ринків	Аналітичне завдання А1 за рубрикою; розрахунково-аналітичне завдання А3; ситуаційні тести; прикладна частина екзамену
ПРН 12	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	Навчання на основі кейсів; аналіз альтернатив; розрахунково-аналітичні завдання; ділова гра	Кейс-завдання А2 за рубрикою; завдання А3; індивідуальний проєкт А5
ПРН 14	Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.	Сценарне планування; проєктне навчання; презентація й захист; лекція із залученням стейкхолдера	Індивідуальний проєкт А5 і його захист А6; прикладна частина екзамену

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. СТРАТЕГІЧНІ ЗАСАДИ ТА МОДЕЛІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

Тема 1. Міжнародний бізнес у глобальній економіці: трансформації, фрагментація та нові драйвери розвитку

Міжнародний бізнес як сфера стратегічних рішень. Інтернаціоналізація, транснаціоналізація, глобалізація та інтеграція як чинники розвитку міжнародного бізнесу. Ключові відмінності міжнародного бізнесу від національного. Етапи розвитку та сучасна фаза: від гіперглобалізації до фрагментації. Геоекономіка, «friend-shoring» і «near-shoring», торговельні та інвестиційні обмеження. Динаміка світових ПІІ та торгівлі за даними UNCTAD і СОТ. Суб'єкти міжнародного бізнесу, їх типи та організаційні форми. Нові драйвери: цифровізація, енергетичний перехід, сервісизація. Міжнародний бізнес України в умовах війни та повоєнного відновлення.

Тема 2. Моделі та мотивація інтернаціоналізації фірми

Причини інтернаціоналізації: ринки, технології, ресурси, конкуренція, фактор часу, швидкість реагування. Поетапні моделі інтернаціоналізації. Моделі маркетингового періоду інтернаціоналізації. Концепції born global і born-again global. Мотиваційні чинники проактивного та реактивного типу. Класифікація компаній за ступенем інтернаціоналізації: національна фірма, нова міжнародна фірма, досвідчена міжнародна фірма, глобальна компанія. Показники ступеня інтернаціоналізації (FSTS, FATA, TNI) та їх обмеження.

Тема 3. Бізнес-моделі міжнародного бізнесу та вибір способу виходу на зарубіжні ринки

Способи проникнення на зарубіжні ринки і відповідні моделі міжнародного бізнесу: експортно-імпортна, ліцензійна, контрактна, інвестиційна. Прямий, непрямий і комбінований експорт; торговельні посередники; торгівля через міжнародні роздрібні мережі та маркетплейси. Ліцензування, франчайзинг, контрактне виробництво, управлінські контракти, проєкти «під ключ». Багатокритеріальний вибір способу виходу: контроль, ресурси, ризик, гнучкість, транзакційні витрати. Укладання експортних контрактів, міжнародні правила (Віденська конвенція 1980 р., Інкотермс 2020). Ключові бар'єри та стратегії експорту. Кодекс постачальника і кодекс виробника.

Тема 4. Аналіз і вибір зарубіжних ринків в умовах невизначеності

Етапи аналізу зарубіжних ринків: скринінг, поглиблена оцінка, вибір. Оцінка альтернативних ринків за привабливістю, доступністю та ризиком. Модель відстані CAGE (культурна, адміністративна, географічна, економічна). Інструменти ITC (Trade Map, Market Access Map, Export Potential Map). Оцінювання витрат, доходів і ризиків виходу на ринок; країнові ризик-рейтинги. Методи прийняття рішень за невизначеності: зважене скорингування, аналіз чутливості, сценарний аналіз, дерево рішень. Портфель зарубіжних ринків і послідовність виходу.

Тема 5. Стратегічні альтернативи та сценарне планування міжнародного бізнесу

Сутність міжнародних стратегій і причини їх вибору. Еволюція стратегій міжнародного бізнесу. Групи еталонних стратегій. Модель «глобальна інтеграція – локальна адаптація»; стратегія ААА П. Гемавата (адаптація, агрегація, арбітраж). Корпоративні стратегії розвитку та здійснення закордонних операцій. Організація стратегічного планування в міжнародній фірмі. Сценарне планування: рушійні сили, ключові невизначеності, матриця сценаріїв, індикатори раннього попередження. Стратегічна гнучкість і реальні опціони в міжнародній експансії.

Тема 6. Транснаціональні корпорації та управління міжнародною мережею підрозділів

ТНК як суб'єкти міжнародного бізнесу; їх цілі, ознаки, класифікація та місце у світовій економіці. Класифікація ТНК за ступенем інтернаціоналізації та за типом взаємовідносин материнської компанії з дочірніми (модель EPRG). Відносини «штаб-квартира – дочірня компанія»; ролі дочірніх компаній (стратегічний лідер, внесок, виконавець, «чорна діра»). Механізми координації та контролю. Трансфертне ціноутворення і принцип «витягнутої руки». Корпоративне управління та комплаєнс у ТНК. Переваги та ризики діяльності ТНК для країн базування і перебування. Тенденції розвитку транснаціонального бізнесу; ТНК з країн, що розвиваються.

Тема 7. Міжнародні стратегічні альянси, злиття і поглинання

Міжнародне співробітництво компаній: від контрактів до спільного капіталу. Переваги стратегічних альянсів: спрощений вихід на ринок, поділ ризиків, обмін знаннями, синергія. Типи стратегічних союзів: комплексні, функціональні; акціонерні та неакціонерні; спільні підприємства. Вибір партнера, форма власності, принципи спільного управління та вихід з альянсу. Міжнародні злиття і поглинання: мотиви, етапи угоди, due diligence, оцінювання синергії, постінтеграційне управління. Причини невдач альянсів і угод M&A. Регулювання концентрації та перевірка іноземних інвестицій.

Тема 8. Міжнародне виробництво, глобальні ланцюги постачання та моделі співпраці з постачальниками*

Стратегія глобального розміщення джерел постачання. Глобальні ланцюги створення вартості та ланцюги постачання: управління та стійкість. Моделі співпраці з постачальниками: модель базового провайдера (Basic Provider Model), схваленого провайдера (Approved Provider Model), преференційного провайдера (Preferred Provider Model), модель за результатами діяльності / керованих послуг (Performance-Based / Managed Services Model), модель взаємної зацікавленості (Vested Business Model), модель спільного споживання послуг (Shared Services Model), партнерства через взаємне володіння акціями (Equity Partnerships). Стратегії ланцюгів постачання: орієнтовані на виробництво, на торгівлю, на канал, на швидкість, на індивідуалізоване обслуговування, на витрати; спільне планування, прогнозування і поповнення запасів (CPFR). Reshoring, nearshoring і диверсифікація постачальників. Стратегічний бенчмаркінг ланцюга постачання.

Topic 8. International Production, Global Supply Chains and Supplier Collaboration Models*

Global sourcing strategy. Global value chains and supply chains: governance and resilience. Supplier collaboration models: Basic Provider, Approved Provider, Preferred Provider, Performance-Based / Managed Services, Vested Business, Shared Services and Equity Partnership models. Supply chain strategies: production-oriented, trade-oriented, channel-focused, speed-focused, customer-specific and cost-focused strategies; collaborative planning, forecasting and replenishment (CPFR). Reshoring, nearshoring and supplier diversification. Strategic supply chain benchmarking.

Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФІНАНСОВІ, ТЕХНОЛОГІЧНІ ТА ГАЛУЗЕВІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ БІЗНЕСОМ

Тема 9. Міжнародні розрахунки, фінансування та управління фінансовими ризиками

Економічна природа міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків: документарний акредитив, документарне інкасо, банківський переказ, авансовий платіж, платіж на відкритий рахунок; документообіг і міжнародні правила (UCP 600, URC 522). Банківські гарантії та резервні акредитиви. Міжнародний кредит; форфейтинг, факторинг, експортне кредитне страхування. Валютні ризики та інструменти хеджування. Санкційний комплаєнс і перевірка контрагентів. Зарубіжні платіжні системи та системи електронних платежів НБУ. Вибір оптимальної схеми розрахунків і фінансування з урахуванням ризиків.

Тема 10. Міжнародне податкове планування, офшорні юрисдикції та податкова прозорість

Офшорні юрисдикції та офшорні компанії: переваги, недоліки, ризики. Офшорні холдингові, фінансові, ліцензійні компанії, банки та страхові компанії: функції та схеми діяльності. Вільні економічні зони, індустріальні парки та інші пільгові режими. Міжнародна податкова прозорість: план BEPS OECP, глобальний мінімальний податок (Pillar Two), автоматичний обмін інформацією (CRS). Правила оподаткування контрольованих іноземних компаній і трансфертного ціноутворення в Україні. Відмежування легального податкового планування від агресивного. Репутаційні та регуляторні наслідки податкових рішень.

Тема 11. Цифрова трансформація, платформна економіка та штучний інтелект у міжнародному бізнесі

Електронний бізнес і електронна комерція: види, принципи, бізнес-моделі (B2B, B2C та ін.). Цифрові платформи, мережеві ефекти та екосистеми. Дані як стратегічний ресурс; транскордонні потоки даних. Штучний інтелект у міжнародних операціях: прогнозування, ціноутворення, логістика, обслуговування клієнтів. Регулювання цифрових ринків: Акт про цифрові ринки (DMA), Акт про штучний інтелект (AI Act), GDPR. Електронні платіжні системи, дистанційне банківське обслуговування, електронний документообіг. Кібербезпека. Аграрний ринок у сфері електронного бізнесу.

Тема 12. Технологічна політика, інновації та ESG у міжнародних компаніях

Сутність і типи технологічної політики в міжнародному бізнесі. Роль технологій у глобальній конкурентоспроможності; взаємозв'язок інновацій, економічного розвитку та міжнародної інтеграції. Глобальні тренди: цифровізація, автоматизація, ШІ, зелені технології. Державне регулювання та підтримка інновацій; трансфер технологій і захист інтелектуальної власності. Технології та конкурентні стратегії міжнародних компаній. ESG і стала діяльність: вимоги ЄС до звітності щодо сталого розвитку (CSRD), механізм коригування вуглецевого кордону (CBAM), технології циркулярної економіки. Індекси та показники інноваційного розвитку (Global Innovation Index, R&D intensity); методи оцінки конкурентоспроможності технологій.

Тема 13. Міжнародний маркетинг і управління брендом на зарубіжних ринках*

Зміст і значення маркетингової діяльності в міжнародному бізнесі. Маркетингове середовище міжнародного бізнесу. Міжнародні маркетингові дослідження та сегментація міжнародних ринків. Стандартизація та адаптація комплексу маркетингу. Основні рішення міжнародної товарної та цінової політики; міжнародне ціноутворення. Вибір каналу розподілу. Міжнародні маркетингові комунікації та цифровий маркетинг. Управління міжнародним брендом і країною походження.

Topic 13. International Marketing and Brand Management in Foreign Markets*

The role of marketing in international business. The international marketing environment. International marketing research and market segmentation. Standardization versus adaptation of the marketing mix. International product and pricing decisions. Choice of distribution channels. International marketing communications and digital marketing. International brand management and the country-of-origin effect.

Тема 14. Міжкультурний менеджмент, ділова етика та переговори в міжнародному бізнесі

Сутність культури та її детермінанти: соціальна структура, релігія, мова, освіта, політична та економічна філософія. Моделі національних культур (Г. Гофстеде, Е. Холл, Ф. Тромпенаарс). Вплив культури на практику міжнародного бізнесу; етноцентризм і заходи його попередження. Етика міжнародного бізнесу; антикорупційні стандарти; ланцюги постачання та права людини (due diligence). Організація ділових переговорів: етапи, тактичні прийоми, BATNA. Діловий протокол і національні особливості ділових партнерів. Прийоми переконання в діловому спілкуванні.

Тема 15. Міжнародний агробізнес: глобальні продовольчі ланцюги та стратегії українських агроекспортерів**

Поняття і структура міжнародного агробізнесу. Передумови формування та тенденції розвитку міжнародної системи агробізнесу. Міжнародний аграрний ринок і його інфраструктура; товарні біржі. Міжнародні продовольчі компанії та трейдери. Продуктові ланцюги в міжнародному агробізнесі та можливості

підвищення доданої вартості. Міжнародна конкуренція та конкурентоспроможність в аграрному бізнесі. Міжнародна аграрна політика, регулювання і вимоги безпечності харчових продуктів. Стратегії міжнародного розвитку українських агроекспортерів в умовах війни та євроінтеграції.

** Тема викладається англійською мовою.*

*** Залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття.*

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Умовні позначення: Д – денна форма; З – заочна форма; Дс – дистанційна форма; л – лекції; п – практичні заняття; ас. – асинхронні заняття; с.р. – самостійна робота. Лабораторні заняття та індивідуальні завдання навчальним планом не передбачено.

	денна форма				**заочна форма**				**дистанційна форма**				
Назви змістових модулів і тем	**усього**	**л**	**п**	**с.р.**	**усього**	**л**	**п**	**с.р.**	**усього**	**л**	**п**	**ас.**	**с.р.**
Змістовий модуль 1. Стратегічні засади та моделі інтернаціоналізації бізнесу													
Тема 1. Міжнародний бізнес у глобальній економіці: трансформації, фрагментація та нові драйвери розвитку	10	2	2	6	10	2	–	8	10	2	–	1	7
Тема 2. Моделі та мотивація інтернаціоналізації фірми	10	2	2	6	10	–	–	10	10	–	–	2	8
Тема 3. Бізнес-моделі міжнародного бізнесу та вибір способу виходу на зарубіжні ринки	10	2	2	6	10	2	–	8	10	–	–	2	8
Тема 4. Аналіз і вибір зарубіжних ринків в умовах невизначеності	10	2	2	6	10	–	2	8	10	–	2	1	7
Тема 5. Стратегічні альтернативи та сценарне планування міжнародного бізнесу	10	2	2	6	10	2	–	8	10	2	–	1	7
Тема 6. Транснаціональні корпорації та управління міжнародною мережею підрозділів	10	2	2	6	10	–	2	8	10	–	–	2	8
Тема 7. Міжнародні стратегічні альянси, злиття і поглинання	10	2	2	6	10	–	–	10	10	–	–	2	8

	денна форма				заочна форма				дистанційна форма				
Назви змістових модулів і тем	**усього**	**л**	**п**	**с.р.**	**усього**	**л**	**п**	**с.р.**	**усього**	**л**	**п**	**ас.**	**с.р.**
Topic 8. International Production, Global Supply Chains and Supplier Collaboration Models* / Тема 8. Міжнародне виробництво, глобальні ланцюги постачання та моделі співпраці з постачальниками	10	2	2	6	10	–	–	10	10	–	–	2	8
Разом за змістовим модулем 1	**80**	**16**	**16**	**48**	**80**	**6**	**4**	**70**	**80**	**4**	**2**	**13**	**61**
Змістовий модуль 2. Організаційно-фінансові, технологічні та галузеві аспекти управління міжнародним бізнесом													
Тема 9. Міжнародні розрахунки, фінансування та управління фінансовими ризиками	10	2	2	6	10	2	–	8	10	–	2	1	7
Тема 10. Міжнародне податкове планування, офшорні юрисдикції та податкова прозорість	10	2	2	6	10	–	2	8	10	–	–	1	9
Тема 11. Цифрова трансформація, платформна економіка та штучний інтелект у міжнародному бізнесі	10	2	2	6	10	2	–	8	10	2	–	1	7
Тема 12. Технологічна політика, інновації та ESG у міжнародних компаніях	10	2	2	6	10	–	2	8	10	–	–	1	9
Topic 13. International Marketing and Brand Management in Foreign Markets* / Тема 13. Міжнародний маркетинг і управління брендом на зарубіжних ринках	10	2	2	6	10	–	–	10	10	–	–	1	9
Тема 14. Міжкультурний менеджмент, ділова етика та переговори в міжнародному бізнесі	10	2	2	6	10	–	–	10	10	–	–	1	9
Тема 15. Міжнародний агробізнес: глобальні продовольчі ланцюги та	10	2	2	6	10	–	2	8	10	–	2	1	7

	денна форма				заочна форма				дистанційна форма				
Назви змістових модулів і тем	**усього**	**л**	**п**	**с.р.**	**усього**	**л**	**п**	**с.р.**	**усього**	**л**	**п**	**ас.**	**с.р.**
стратегії українських агроекспортерів**													
Разом за змістовим модулем 2	**70**	**14**	**14**	**42**	**70**	**4**	**6**	**60**	**70**	**2**	**4**	**7**	**57**
Усього годин	**150**	**30**	**30**	**90**	**150**	**10**	**10**	**130**	**150**	**6**	**6**	**20**	**118**

** Тема викладається англійською мовою.*

*** Залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття.*

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Денна форма, год.	Заочна форма, год.	Дистанційна форма, год.
1	Тема 1. Міжнародний бізнес у глобальній економіці: трансформації, фрагментація та нові драйвери розвитку. Діагностика впливу глобальних трансформацій на міжнародний бізнес за даними UNCTAD і COT	2	–	–
2	Тема 2. Моделі та мотивація інтернаціоналізації фірми. Вимірювання ступеня інтернаціоналізації компанії та визначення її етапу за моделями інтернаціоналізації	2	–	–
3	Тема 3. Бізнес-моделі міжнародного бізнесу та вибір способу виходу на зарубіжні ринки. Багатокритеріальний вибір бізнес-моделі та способу виходу на зарубіжний ринок; аналіз умов експортного контракту	2	–	–
4	Тема 4. Аналіз і вибір зарубіжних ринків в умовах невизначеності. Скринінг і ранжування зарубіжних ринків з урахуванням відстані CAGE та ризиків	2	2	2
5	Тема 5. Стратегічні альтернативи та сценарне планування міжнародного бізнесу. Розроблення сценаріїв міжнародного розвитку компанії та вибір стратегічної альтернативи	2	–	–
6	Тема 6. Транснаціональні корпорації та управління міжнародною мережею підрозділів. Аналіз моделі управління ТНК: ролі дочірніх компаній, механізми координації, трансфертне ціноутворення	2	2	–
7	Тема 7. Міжнародні стратегічні альянси, злиття і поглинання. Оцінювання стратегічного альянсу або угоди M&A: синергія, ризики, інтеграція	2	–	–
8	Topic 8. International Production, Global Supply Chains and Supplier Collaboration Models / Тема 8. Міжнародне виробництво, глобальні ланцюги постачання та моделі співпраці з постачальниками. Designing a supplier collaboration model and	2	–	–

№ з/п	Назва теми	Денна форма, год.	Заочна форма, год.	Дистанційна форма, год.
	assessing supply chain resilience / Проєктування моделі співпраці з постачальниками та оцінювання стійкості ланцюга постачання			
9	Тема 9. Міжнародні розрахунки, фінансування та управління фінансовими ризиками. Вибір схеми міжнародних розрахунків і фінансування; хеджування валютного ризику	2	–	2
10	Тема 10. Міжнародне податкове планування, офшорні юрисдикції та податкова прозорість. Аналіз податкових і регуляторних наслідків міжнародної структури бізнесу в умовах BEPS і Pillar Two	2	2	–
11	Тема 11. Цифрова трансформація, платформна економіка та штучний інтелект у міжнародному бізнесі. Оцінювання цифрової бізнес-моделі та регуляторних ризиків платформ (DMA, AI Act, GDPR)	2	–	–
12	Тема 12. Технологічна політика, інновації та ESG у міжнародних компаніях. Оцінювання технологічної та ESG-позиції міжнародної компанії; вплив CBAM на експортера	2	2	–
13	Topic 13. International Marketing and Brand Management in Foreign Markets / Тема 13. Міжнародний маркетинг і управління брендом на зарубіжних ринках. Developing an international marketing mix and brand adaptation plan / Розроблення міжнародного комплексу маркетингу та плану адаптації бренду	2	–	–
14	Тема 14. Міжкультурний менеджмент, ділова етика та переговори в міжнародному бізнесі. Ділова гра «Міжнародні переговори»: культурні виміри, BATNA, етичні дилеми	2	–	–
15	Тема 15. Міжнародний агробізнес: глобальні продовольчі ланцюги та стратегії українських агроекспортерів. Стратегії українських агроекспортерів у глобальних продовольчих ланцюгах; презентація і захист індивідуальних проєктів	2	2	2
	Разом	**30**	**10**	**6**

6.1. Теми асинхронних занять (дистанційна форма)

№ з/п	Назва теми	Форма асинхронної роботи в Moodle	Дистанційна форма, год.
1	Тема 1. Міжнародний бізнес у глобальній економіці: трансформації, фрагментація та нові драйвери розвитку	Огляд звітів UNCTAD і COT; тест для самоперевірки	1
2	Тема 2. Моделі та мотивація інтернаціоналізації фірми	Розрахунок показників FSTS, FATA, TNI для	2

№ з/п	Назва теми	Форма асинхронної роботи в Moodle	Дистанційна форма, год.
		обраної компанії (форум Moodle)	
3	Тема 3. Бізнес-моделі міжнародного бізнесу та вибір способу виходу на зарубіжні ринки	Порівняння способів виходу; чек-лист експортного контракту	2
4	Тема 4. Аналіз і вибір зарубіжних ринків в умовах невизначеності	Скоринг 3 ринків у Moodle-шаблоні	1
5	Тема 5. Стратегічні альтернативи та сценарне планування міжнародного бізнесу	Вебінар-запис: сценарне планування; форум «Ключові невизначеності»	1
6	Тема 6. Транснаціональні корпорації та управління міжнародною мережею підрозділів	Кейс ТНК у Moodle: ролі дочірніх компаній	2
7	Тема 7. Міжнародні стратегічні альянси, злиття і поглинання	Відеокейс про альянс; аналітичне питання у форумі	2
8	Topic 8. International Production, Global Supply Chains and Supplier Collaboration Models / Тема 8. Міжнародне виробництво, глобальні ланцюги постачання та моделі співпраці з постачальниками	Video case on supplier collaboration; quiz	2
9	Тема 9. Міжнародні розрахунки, фінансування та управління фінансовими ризиками	Інтерактивна задача з вибору форми розрахунків	1
10	Тема 10. Міжнародне податкове планування, офшорні юрисдикції та податкова прозорість	Тест і міні-кейс щодо BEPS і Pillar Two	1
11	Тема 11. Цифрова трансформація, платформна економіка та штучний інтелект у міжнародному бізнесі	Аналіз цифрової платформи (форум)	1
12	Тема 12. Технологічна політика, інновації та ESG у міжнародних компаніях	Огляд індексу GII; тест	1
13	Topic 13. International Marketing and Brand Management in Foreign Markets / Тема 13. Міжнародний маркетинг і управління брендом на зарубіжних ринках	Quiz on international marketing mix	1
14	Тема 14. Міжкультурний менеджмент, ділова етика та переговори в міжнародному бізнесі	Тест за моделями культур; форум «Етична дилема»	1
15	Тема 15. Міжнародний агробізнес: глобальні продовольчі ланцюги та стратегії українських агроекспортерів	Відеолекція стейкхолдера; форум щодо стратегій агроекспортерів	1
	Разом		**20**

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота спрямована на підготовку аналітичних продуктів, які є доказами досягнення ПРН і використовуються в оцінюваних роботах. Для заочної та дистанційної форм обсяг самостійної роботи включає виконання практичних завдань тем, не передбачених аудиторними заняттями, в електронному курсі Moodle.

№ з/п	Завдання / тема	Денна, год.	Заочна, год.	Дистанційна, год.
1	**Тема 1. Міжнародний бізнес у глобальній економіці: трансформації, фрагментація та нові драйвери розвитку.** Підготувати аналітичну довідку «Ключові тенденції міжнародного бізнесу за останні 3 роки» за даними UNCTAD World Investment Report і WTO: динаміка ПІІ, торгівлі, інвестиційних обмежень; визначити 3 наслідки для українських експортерів. Подати таблицю показників і висновок.	6	8	7
2	**Тема 2. Моделі та мотивація інтернаціоналізації фірми.** Для обраної компанії розрахувати показники ступеня інтернаціоналізації (FSTS, FATA, TNI), визначити її етап за двома моделями інтернаціоналізації та мотиви експансії. Подати таблицю розрахунків і обґрунтований висновок.	6	10	8
3	**Тема 3. Бізнес-моделі міжнародного бізнесу та вибір способу виходу на зарубіжні ринки.** Порівняти не менше чотирьох способів виходу на зарубіжний ринок для заданого підприємства за критеріями контролю, ресурсів, ризику, гнучкості й транзакційних витрат; запропонувати ключові умови експортного контракту. Подати зважену матрицю та висновок. Результат використовується в А2.	6	8	8
4	**Тема 4. Аналіз і вибір зарубіжних ринків в умовах невизначеності.** Здійснити скринінг і ранжування 3–5 потенційних ринків для обраного підприємства з використанням відстані CAGE, даних ITC і країнових ризик-рейтингів; провести аналіз чутливості. Подати матрицю скорингу та висновок. Результат подається як частина А1.	6	8	7
5	**Тема 5. Стратегічні альтернативи та сценарне планування міжнародного бізнесу.** Побудувати матрицю чотирьох сценаріїв міжнародного розвитку обраного підприємства на основі двох ключових невизначеностей; для кожного сценарію визначити стратегічну відповідь та індикатори раннього попередження. Результат використовується в індивідуальному проєкті А5.	6	8	7
6	**Тема 6. Транснаціональні корпорації та управління міжнародною мережею підрозділів.** Проаналізувати модель управління обраної ТНК: структуру, підхід EPRG, ролі дочірніх компаній, механізми координації, політику трансфертного	6	8	8

№ з/п	Завдання / тема	Денна, год.	Заочна, год.	Дистанційна, год.
	ціноутворення. Подати схему та аналітичний коментар.			
7	**Тема 7. Міжнародні стратегічні альянси, злиття і поглинання.** Оцінити реальну угоду M&A або стратегічний альянс за участю міжнародної компанії: мотиви, очікувана синергія, ризики інтеграції, результати. Подати аналітичну записку. Результат використовується в А2.	6	10	8
8	**Тема 8. Міжнародне виробництво, глобальні ланцюги постачання та моделі співпраці з постачальниками.** Analyze the supply chain of a selected company: identify the supplier collaboration model, key risks and resilience measures; propose an improved model. Submit a supply chain map and a short report (in English).	6	10	8
9	**Тема 9. Міжнародні розрахунки, фінансування та управління фінансовими ризиками.** Для заданої експортної операції обрати форму розрахунків і джерело фінансування, оцінити валютний ризик і розрахувати результат хеджування. Подати розрахунки та обґрунтування. Результат подається як А3.	6	8	7
10	**Тема 10. Міжнародне податкове планування, офшорні юрисдикції та податкова прозорість.** Проаналізувати міжнародну структуру бізнесу (реальну або гіпотетичну) з погляду BEPS, Pillar Two, правил КІК і трансфертного ціноутворення; оцінити податкові та репутаційні ризики. Подати висновок. Результат використовується в А3.	6	8	9
11	**Тема 11. Цифрова трансформація, платформна економіка та штучний інтелект у міжнародному бізнесі.** Оцінити цифрову бізнес-модель обраної компанії або платформи: мережеві ефекти, роль даних, застосування ШІ, регуляторні ризики (DMA, AI Act, GDPR). Подати аналітичну матрицю та висновок.	6	8	7
12	**Тема 12. Технологічна політика, інновації та ESG у міжнародних компаніях.** Оцінити технологічну та ESG-позицію обраної міжнародної компанії або українського експортера: інноваційні показники, вимоги CSRD, вплив CBAM; запропонувати заходи. Подати аналітичну таблицю та висновок.	6	8	9
13	**Тема 13. Міжнародний маркетинг і управління брендом на зарубіжних ринках.** Develop an international marketing mix for a selected product in a target market: standardization vs adaptation, pricing, distribution channel and communication. Submit a marketing plan (in English).	6	10	9
14	**Тема 14. Міжкультурний менеджмент, ділова етика та переговори в міжнародному бізнесі.**	6	10	9

№ з/п	Завдання / тема	Денна, год.	Заочна, год.	Дистанційна, год.
	Підготувати модель поведінки на міжнародних переговорах для заданої ситуації: порівняння культур за моделями Гофстеде і Холла, BATNA, етичні ризики, рекомендації. Подати рекомендації з обґрунтуванням.			
15	**Тема 15. Міжнародний агробізнес: глобальні продовольчі ланцюги та стратегії українських агроекспортерів.** Завершити індивідуальний проєкт А5 «Стратегія міжнародного розвитку підприємства» (переважно аграрного сектору) та підготувати презентацію для захисту.	6	8	7
	Разом	**90**	**130**	**118**

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Навчальним планом не передбачено. Інтегративний індивідуальний проєкт А5 «Стратегія міжнародного розвитку підприємства» виконується в межах самостійної роботи; його зміст, структура та критерії наведено в розділі 11.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення освітнього компонента застосовуються методи, спрямовані на формування здатності приймати рішення за невизначених умов, обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням цілей, ресурсів, обмежень і ризиків та розробляти сценарії і стратегії міжнародного розвитку.

Основними методами навчання є:

- *проблемна та інтерактивна лекція* – розгляд сучасних проблем міжнародного бізнесу через проблемні питання, дані та приклади компаній;
- *лекція-візуалізація* – використання схем, моделей, матриць і графіків для розкриття стратегічних взаємозв’язків;
- *навчання на основі кейсів* – аналіз реальних рішень міжнародних компаній і українських підприємств, порівняння альтернатив, оцінювання ризиків;
- *аналіз даних та інформаційних джерел* – робота з базами UNCTAD, COT, ITC, Світового банку, Eurostat, OECP, звітами компаній; розрахунки та візуалізація;
- *ситуаційне та сценарне моделювання* – побудова сценаріїв, аналіз чутливості, дерева рішень, вибір стратегічної альтернативи;
- *ділова гра та рольова взаємодія* – міжнародні переговори, захист позицій сторін;
- *проєктне навчання* – розроблення індивідуального проєкту стратегії міжнародного розвитку підприємства та його публічний захист;
- *лекція або практичне заняття із залученням стейкхолдера* – обговорення практики міжнародної діяльності агробізнесу з представником роботодавця.

Застосування методів поєднується зі змішаним навчанням. Для дистанційної форми асинхронна робота організована в електронному курсі Moodle: відеоматеріали, форуми, тести, інтерактивні задачі з дедлайнами. Синхронні заняття проводяться на платформах Zoom або Google Meet.

11. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання сформована відповідно до Положення УНУ про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти: до 70 балів поточного оцінювання і до 30 балів за екзамен. Бали нараховуються за конкретні оцінювані роботи, кожна з яких є доказом досягнення визначених ПРН. Присутність на заняттях і «активність» без визначених ознак окремо не оцінюються. Назви оцінюваних робіт збігаються з наведеними в таблиці 12.1 та в електронному курсі Moodle.

11.1. Розподіл балів за формою підсумкового контролю «екзамен»

Оцінювана робота	Зміст і продукт	Теми	ПРН	Бали
А1. Аналітичне завдання «Інтернаціоналізація компанії та вибір зарубіжних ринків»	Розрахунок показників інтернаціоналізації; скоринг 3–5 ринків з урахуванням CAGE і ризиків; аналіз чутливості; висновок	1–4	ПРН 9	12
А2. Кейс-завдання «Спосіб виходу на ринок і стратегічне партнерство»	Порівняння способів виходу та форм партнерства (альянс, СП, M&A) за критеріями; оцінювання синергії та ризиків; обґрунтоване рішення	3, 5, 7	ПРН 12	12
А3. Розрахунково-аналітичне завдання «Фінансова та ризикова модель міжнародної операції»	Вибір схеми розрахунків і фінансування; розрахунок валютного ризику та хеджування; оцінка податкових і регуляторних ризиків структури	9–10	ПРН 9, ПРН 12	12
А4. Модульні ситуаційні тести (МТ1, МТ2)	Тести в Moodle (по 20 завдань, з них не менше 8 ситуаційних)	МТ1: 1–8; МТ2: 9–15	ПРН 9	10 (2 × 5)
А5. Індивідуальний проєкт «Стратегія міжнародного розвитку підприємства»	Діагностика, сценарії розвитку, вибір стратегії та способу виходу, оцінка ризиків, план реалізації (8–12 с.)	1–15	ПРН 12, ПРН 14	18
А6. Захист індивідуального проєкту	Презентація (7–10 хв) і відповіді на запитання	15	ПРН 14	6
Разом за поточне оцінювання				**70**
Екзамен	Комбінований письмовий екзамен з усним обґрунтуванням (див. 11.2)	1–15	ПРН 9, 12, 14	30
Сума				**100**

До екзамену допускається здобувач, який виконав обов’язкові роботи А1–А3 і А5 та набрав за поточним оцінюванням не менше 35 балів, якщо інше не встановлено Положенням про оцінювання.

11.2. Структура екзамену

Складова	Зміст	ПРН	Бали
1. Теоретико-концептуальна частина	Два питання з коротким обґрунтуванням: пояснення концепцій, моделей і взаємозв’язків міжнародного бізнесу	ПРН 9	8 (2 × 4)
2. Прикладна частина (кейс)	Ситуація міжнародної компанії: аналіз даних, вибір і обґрунтування рішення з урахуванням ризиків, формулювання двох сценаріїв розвитку	ПРН 9, 12, 14	16
3. Усне обґрунтування	Коротке пояснення рішення кейсу та відповіді на 2 уточнювальні запитання	ПРН 12, 14	6
Разом			**30**

Для заочної та дистанційної форм екзамен проводиться в тій самій структурі; для дистанційної форми – синхронно в онлайн-форматі з відеозв’язком.

11.3. Критерії оцінювання

Вид роботи	Критерії (макс. бал)	Рівні виконання / показники	Макс. бал
А1. Аналітичне завдання	К1. Коректність даних і розрахунків (3). К2. Правильність застосування методів скорингу, CAGE, аналізу чутливості (3). К3. Аналіз та інтерпретація результатів (3). К4. Обґрунтованість рішення за невизначеності (3)	3 – повністю коректно, рішення враховує невизначеність і чутливість; 2 – окремі неточності, що не змінюють висновку; 1 – суттєві помилки або часткове застосування методу; 0 – елемент відсутній або хибний	12
А2. Кейс-завдання	К1. Визначення проблеми, цілей і обмежень (3). К2. Порівняння альтернатив за обґрунтованими критеріями (3). К3. Оцінювання синергії, ризиків і наслідків (3). К4. Обґрунтованість і реалістичність рішення (3)	3 – рішення логічно випливає з аналізу, враховує ресурси, обмеження й ризики; 2 – рішення правильне, аргументація неповна; 1 – поверхове порівняння або обґрунтування; 0 – рішення не відповідає умові	12
А3. Розрахунково-аналітичне завдання	К1. Коректність розрахунків (фінансування, хеджування) (3). К2. Обґрунтованість вибору схеми розрахунків і фінансування (3). К3. Повнота оцінки фінансових, податкових і регуляторних ризиків (3). К4. Висновки та рекомендації (3)	3 – без помилок, ризики оцінено системно, рекомендації конкретні; 2 – окремі неточності; 1 – суттєві помилки або фрагментарна оцінка; 0 – відсутнє	12
А4. Модульні тести	Правильність відповідей і застосування понять до	4,5–5 – високий рівень (90–100 %); 3,75–4,25 – достатній	10

Вид роботи	Критерії (макс. бал)	Рівні виконання / показники	Макс. бал
	ситуацій; кожне завдання – 0,25 бала	(74–89 %); 3–3,5 – базовий (60–73 %); менше 3 – неприйнятний	
А5. Індивідуальний проєкт	К1. Діагностика підприємства та середовища на основі даних (4). К2. Якість сценаріїв: ключові невизначеності, логіка, індикатори (5). К3. Обґрунтованість стратегії та способу виходу з урахуванням цілей, ресурсів і ризиків (5). К4. План реалізації та управління ризиками (4)	Високий – повна відповідність критерію (90–100 % балів критерію); достатній – окремі неточності (74–89 %); базовий – фрагментарно (60–73 %); неприйнятний – критерій не виконано (менше 60 %)	18
А6. Захист проєкту	К1. Структура та логіка презентації (2). К2. Пояснення власних рішень і відповіді на запитання (2). К3. Професійна комунікація та візуалізація в межах регламенту (2)	2 – повністю; 1 – частково; 0 – не виконано	6
Екзамен	Теоретична частина: коректність і обґрунтованість (по 4 бали на питання). Прикладна частина: аналіз даних (4), рішення та його обґрунтування (6), сценарії розвитку (6). Усне обґрунтування: логіка і самостійність пояснення (3), відповіді на запитання (3)	Високий – 90–100 % балів складової; достатній – 74–89 %; базовий – 60–73 %; неприйнятний – менше 60 %	30

Умови виконання робіт. Перелік робіт, завдання, критерії й терміни оприлюднюються в Moodle на початку семестру. Несвоєчасність подання не є критерієм якості; порядок виконання пропущених або прострочених робіт визначається Положенням УНУ про оцінювання. Роботи, не виконані з поважних причин, виконуються за індивідуальним графіком. Для заочної та дистанційної форм склад робіт, критерії та бали не змінюються: роботи подаються в Moodle, захист проєкту проводиться під час сесії або синхронно онлайн.

11.4. Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Національна оцінка для екзамену
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	добре
64–73	D	задовільно
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента

12. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Здобувачі самостійно виконують навчальні та контрольні завдання, якщо умовами завдання не передбачено командну роботу; належно цитують і зазначають використані джерела, дані та нормативні документи. Відповідальність за достовірність фактів, джерел, розрахунків і висновків несе здобувач незалежно від використаних цифрових інструментів. Для кожного оцінюваного завдання завчасно визначаються дозволені джерела, засоби та режим використання ШІ (таблиця 12.1).

12.1. Матриця використання ШІ за типами оцінюваних робіт

Вид оцінюваної роботи	Режим	Зміст режиму
А1, А3. Аналітичні та розрахунково-аналітичні завдання	В – обмежено дозволено з декларуванням	ШІ можна використовувати для пояснення методів, пошуку джерел і мовного редагування; дані перевіряються за першоджерелами; розрахунки, аналіз і висновки – власні
А2. Кейс-завдання	В	ШІ можна використовувати для формування переліку альтернатив; порівняння, оцінювання ризиків і рішення – власні
А4. Модульні тести	А – заборонено	Тести виконуються без ШІ та сторонньої допомоги
А5. Індивідуальний проєкт	В / С	ШІ можна використовувати для структурування, пошуку ідей, візуалізації та генерування варіантів сценаріїв (з подальшою критичною оцінкою); діагностика, вибір і обґрунтування стратегії – власні
А6. Захист проєкту; екзамен	А – заборонено	Відповіді надаються без ШІ та недозволених джерел

У разі суттєвого використання ШІ здобувач зазначає назву системи, мету, етапи, характер отриманої допомоги та спосіб перевірки результату. Технічне використання для перевірки правопису, форматування чи транскрибування власного мовлення не потребує декларування, якщо не змінює змісту роботи.

Зразок декларації: «Під час виконання роботи я використовував(ла) [назва системи/інструменту] для [мета]. Використання відбувалося на етапах: […]. Я перевірив(ла) фактичні твердження, джерела, обчислення і самостійно сформував(ла) остаточні висновки. За потреби можу надати промпти, чернетки або історію змін».

Забороняється вводити до зовнішніх систем персональні дані інших осіб, конфіденційну або службову інформацію підприємств, екзаменаційні матеріали та неопубліковані роботи; для кейсів використовуються відкриті або знеособлені дані. Викладач може запропонувати усне пояснення джерел, методики, розрахунків або власного внеску. Результат автоматизованого детектора ШІ не є

самостійним і достатнім доказом порушення академічної доброчесності. Застосовуються Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в УНУ, Політика відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту та інші локальні нормативні акти Університету.

13. МЕТОДИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичні матеріали:

1. Смолій Л. В. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з дисципліни «Міжнародний бізнес» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної, заочної та дистанційної форм здобуття освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини. Умань : УНУ, 2026.
2. Смолій Л. В. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з дисципліни «Міжнародний бізнес» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної, заочної та дистанційної форм здобуття освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини. Умань : УНУ, 2026.

Обладнання, програмне забезпечення: мультимедійне обладнання; електронні таблиці (MS Excel / Google Sheets); засоби візуалізації даних; бази даних ITC, UNCTAD, COT, Світового банку, Eurostat, OECP.

Електронний навчальний курс: Смолій Л. В. Міжнародний бізнес : електронний навчальний курс для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти в системі Moodle. URL: https://moodle-a.unu.edu.ua/course/view.php?id=1611.

Освітні курси на інтернет-платформах:

1. International Business (Coursera): https://www.coursera.org/specializations/international-business
2. International Business (Coursera): https://www.coursera.org/learn/international-business
3. Fundamentals of International Business (Coursera): https://www.coursera.org/learn/fundamentals-of-international-business
4. Professional Skills for International Business (Coursera): https://www.coursera.org/learn/professional-skills-networking
5. Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу (EdEra): https://courses.ed-era.com/courses/EdEra/ib102/IB102/about
6. SMART EXPORTER: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС (EdEra): https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra+ib103+IB103/about
7. Курс на експорт (Prometheus): https://prometheus.org.ua/prometheus-free/course-for-export/

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Пунько Б. М. Міжнародний бізнес : навчальний посібник для університетів. Львів : ПП «Магнолія 2006». 416 с.
2. Гнилянська Л. Й. Міжнародний бізнес : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2026. 120 с.
3. Міжнародний бізнес : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Орєхової, М. В. Савченко. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с.
4. Тарасенко С. В., Петрушенко Ю. М. Міжнародний бізнес : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 222 с.
5. Рогач О. Теорії міжнародного бізнесу : підручник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 687 с.
6. Мірошниченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу. 2015. 380 с.
7. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Бізнес-стратегії європейських компаній : навчальний посібник / за заг. ред. В. В. Рокочої. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2018. 312 с.
8. Управління міжнародним бізнесом : навч. посіб. / уклад. : О. Л. Богашко, О. П. Кірдан, С. М. Подзігун. Умань : Візаві, 2021. 200 с.
9. Організація міжнародного бізнесу : навчально-методичний посібник / упоряд. : В. М. Пасенко, М. М. Лещенко. Черкаси : ЧДТУ, 2022. 34 с. URL: http://elib.chdtu.edu.ua/e-books/4747
10. Verbeke A., Lee I. H. International Business Strategy. 3rd ed. Cambridge University Press, 2021. 675 p.
11. Wild J., Wild K. International Business: The Challenges of Globalization. 9th ed. Pearson, 2021. 448 p.
12. Ghemawat P. Redefining Global Strategy: Crossing Borders in a World Where Differences Still Matter. Boston : Harvard Business School Press, 2007. 257 p.

Додаткові:

1. Іващенко М. В. Міжнародний бізнес : навчально-методичний посібник. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с.
2. Міжнародний бізнес : практикум / уклад. Н. А. Карасьова. Київ : Ліра-К, 2019. 74 с.
3. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Міжнародний менеджмент : навчальний посібник. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2016. 172 с.
4. Krugman P., Obstfeld M. International Economics: Theory and Policy. 2003. 737 p.
5. Johanson J., Vahlne J.-E. The Uppsala internationalization process model revisited: From liability of foreignness to liability of outsidership. *Journal of International Business Studies*. 2009. Vol. 40. P. 1411–1431.
6. Gereffi G., Humphrey J., Sturgeon T. The governance of global value chains. *Review of International Political Economy*. 2005. Vol. 12, No. 1. P. 78–104.

7. Смолій Л. В. Проблеми та перспективні напрями відновлення інфраструктурно-логістичного забезпечення експорту агропродовольчої продукції в умовах воєнного стану. *Food Industry Economics*. 2023. Т. 15, № 3. https://doi.org/10.15673/fie.v15i3.2745
8. Смолій Л. В., Костюк В. С. Новітні тренди та перспективи розвитку електронної комерції в міжнародному бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29.
9. Смолій Л. В., Осіпова А. А. Тенденції трансформації міжнародного бізнесу під впливом глобалізації. *Економіка та суспільство*. 2021. № 30.
10. Ревуцька А. О., Смолій Л. В., Бурляй А. П. Стратегія інновацій як засіб управління та розвитку бізнесу підприємства в умовах глобалізації. *Збірник наукових праць УНУС*. 2021. Вип. 99, ч. 2. С. 81–94.
11. Smoliy L., Pitel N., Alioshkina L., Verniuk N., Novak I. Managing Logistic System of an Enterprise in the Context of Conducting International Business Transactions. *TEM Journal*. 2019. Vol. 8, No. 3. P. 888–893. DOI: 10.18421/TEM83-28.
12. Смолій Л. В., Ревуцька А. О. Сучасний стан і розвиток сільськогосподарської кооперації в контексті глобалізації: зарубіжний досвід для України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2019. Вип. 25, ч. 2. С. 87–91.
13. UNCTAD. World Investment Report 2025: International Investment in the Digital Economy. Geneva : United Nations, 2025. URL: https://unctad.org/publication/world-investment-report-2025

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики України – статистика зовнішньої торгівлі: https://stat.gov.ua/uk/datasets/zovnishnya-torhivlya-posluhamy
2. Державна митна служба України – статистика та реєстри: https://customs.gov.ua/en/statistika-ta-reiestri
3. Національний банк України – статистика зовнішнього сектору: https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external
4. WTO Data: https://data.wto.org
5. International Trade Centre – Market Analysis Tools (Trade Map, Market Access Map, Export Potential Map): https://marketanalysis.intracen.org
6. UNCTADstat Data Centre: https://unctadstat.unctad.org/datacentre
7. Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data
8. World Bank DataBank: https://databank.worldbank.org/databases.aspx
9. OECD Data Explorer: https://data-explorer.oecd.org
10. OECD – BEPS і глобальний мінімальний податок: https://www.oecd.org/tax/beps/
11. Global Innovation Index (WIPO): https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/
12. FAOSTAT: https://www.fao.org/faostat/

13. The Atlas of Economic Complexity: https://atlas.hks.harvard.edu
14. Access2Markets (ЄС): https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/
15. Офіс з розвитку підприємництва та експорту: https://export.gov.ua
16. Портал відкритих даних України: https://data.gov.ua

16. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання, здобуті в інших закладах вищої освіти, у межах програм академічної мобільності (зокрема Erasmus+), а також у неформальній та інформальній освіті (онлайн-курси з розділу 13, професійні тренінги з міжнародної торгівлі та експорту), можуть бути визнані за умови їх відповідності результатам навчання цього освітнього компонента. Визнання здійснюється за заявою здобувача на підставі підтвердних документів відповідно до локальних нормативних актів Університету щодо визнання результатів навчання. Обсяг визнання визначається співставленням змісту та результатів навчання і може охоплювати окремі теми або оцінювані роботи.

17. ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕГЛЯД І ЗМІНИ

Навчальний рік	Дата перегляду	Короткий зміст змін / підстава
2026/2027	31.08.2026	Нова редакція відповідно до ОП «Економіка» (2026) і Методичних рекомендацій УНУ щодо розроблення РП: обсяг 5 кредитів ЄКТС; оновлено зміст тем; запроваджено систему оцінюваних робіт за ПРН, матрицю використання ШІ, дистанційну форму з асинхронними заняттями